Chiropractie: Effectief, kostenbesparend en veilig door deskundigheid

Chiropractie is effectief

Wereldwijd wordt door chiropractoren, artsen en andere onafhankelijke onderzoekers wetenschappelijk onderzoek gedaan, onder andere naar de effecten van chiropractische interventies.
Dit heeft in de afgelopen jaren geleid tot de publicatie van tientallen randomized controlled trials (RCT's) over de effecten van veelgebruikte chiropractische technieken.
RCT's worden gezien als de gouden standaard in bewijsvoering voor effectiviteit van een behandeling, medicijn of andere interventie.
Inmiddels zijn er zoveel van dergelijke onderzoeken beschikbaar, dat er ook al tientallen systematische reviews over deze uitkomsten zijn geschreven.

De belangrijkste punten die uit al deze onderzoeken naar voren komen, zijn in 2010 samengevat in het zogenaamde UK evidence report.
Dit rapport is recentelijk herzien en aangevuld met de laatste onderzoeken. Tientallen RCT's, systematische reviews en klinische richtlijnen zijn in deze rapporten opgenomen en geëvalueerd.

Gebaseerd op deze schat aan wetenschapsinformatie is de conclusie te trekken dat (spinale) manipulatie en/of mobilisatie effectief is voor de volgende aandoeningen:

- **Acute, subacute en chronische lage rugpijn**
- **Migraine en cervicogene hoofdpijn**
- **Cervicogene duizeligheid**
- **Acute en subacute nekpijn**
- **Acute 'whiplash-associated disorder' klachten en chronische nekpijn, mits gecombineerd uitgevoerd met oefeningen.**
- **Een aantal extremiteitsklachten zoals:**
    - **Patellofemoraal pijn syndroom (knie)**
    - **Plantaire fasciitis (ontsteking aan de onderzijde van de voet)**
    - **Schoudergordel klachten**
    - **Laterale epicondylitis (tennisarm)**

Chiropractie is kosteneffectief

Naast werkzaamheid van de interventie is het ook van belang om te weten of een benadering kosteneffectief is. Ook hierin zijn meerdere onderzoeken verricht.
Uit deze verschillende studies, die vaak gaan over grote aantallen patiënten, komt duidelijk naar voren dat chiropractische behandeling veel te bieden heeft qua kostenreductie wanneer het op grote schaal wordt ingezet.

In één van de grootste studies uit de Verenigde Staten zijn maar liefst 700.000 personen met chiropractie in het verzekeringspakket vergeleken met 1 miljoen personen zonder chiropractie in hun pakket.

Na correctie van alle variabelen is men tot een zeer opmerkelijke conclusie gekomen: het opnemen van chiropractie in het verzekeringspakket leidt tot een kostenbesparing van 1,6% op het totaal van zorgkosten. Dit komt volgens een conservatieve schatting overeen met 16 miljoen dollar per jaar.

Als deze cijfers geëxtrapoleerd zouden worden naar de Nederlandse situatie, dan kan het opnemen van chiropractie in het basispakket en het beschikbaar stellen van chiropractie voor 17 miljoen Nederlanders 400 miljoen dollar (320 miljoen euro) op jaarbasis besparen. Het overwegen waard en zeker iets voor de overheid om nader te onderzoeken.

En er is nog meer goed nieuws

Als we in dezelfde studie inzoomen op de problematiek waar chiropractoren zich echt op richten, nek- en rugklachten, dan zijn de cijfers zo mogelijk nog indrukwekkender.

Daarnaast is er bij de onderzoeksgroep met chiropractie in het pakket sprake van:

- **23% minder gebruik röntgenfoto's**
- **31% minder rugoperaties**
- **40% minder ziekenhuisopnames**
- **37% minder MRI**
- **28% minder kosten per episode van rugpijn**

Naast deze enorme studie is er nog een aantal andere grote studies, waarbij gegevens van zorgverzekeraars zijn geanalyseerd.
Deze studies komen tot de conclusie dat er een aanzienlijke kostenbesparing mogelijk is wanneer de chiropractor ingezet wordt als eerste zorgverlener voor rugklachten.
Zonder tussenkomst van een arts of specialist zijn de kosten 20-40% lager!
Leggen we daar de Nederlandse kosten voor nek- en rugpijn naast, die 1,3 miljard euro (2011) op jaarbasis bedragen, dan is er een enorme winst te behalen.

Deze potentiële besparingen vallen mogelijk nog in het niet bij de werkelijke kostenbesparing die we met chiropractische zorg kunnen realiseren. Studies laten namelijk zien dat iedere euro aan zorgkosten gepaard gaat met negen euro aan indirecte kosten. Schattingen uit 2007 laten zien, dat deze indirecte kosten 7,6 miljard euro bedragen. Het besparen van één euro aan de voorkant, door chiropractie tijdig in te zetten, verdient zichzelf in veelvoud terug.

Het verminderen van productiviteitsverlies op de werkvloer en arbeidsongeschiktheid worden wellicht niet direct aan rugpijn en chiropractie gerelateerd. Toch is een verband heel waarschijnlijk. Tot op heden zijn dergelijke grote kosteneffectiviteit studies in Nederland nog niet gedaan. Gezien de enorme potentie zou dit voor de overheid, de zorgverzekeraars en het bedrijfsleven zeker het onderzoeken waard zijn. Inmiddels is er een aantal onderzoekers binnen de NCA die dergelijke onderzoeken kunnen opzetten.

Chiropractie is veilig

Vrijwel iedere vorm van behandeling draagt een risico in zich. Naar alle gangbare medische maatstaven is een chiropractische behandeling extreem veilig. Ook hierin is het nodige onderzoek verricht.

Lage rug manipulatie

Het uitvoeren van een zogenaamde 'high velocity low amplitude thrust' (hoge snelheid, lage amplitude (HVLA) techniek) op de lumbale wervelkolom heeft duidelijk gunstige effecten bij mensen met lage rugklachten. Het risico op het veroorzaken van een lumbale hernia als gevolg van een dergelijke manipulatie is uiterst klein en wordt in een systematische review geschat op 1 per 3.700.000 behandelingen.

Nekbehandelingen zijn uiterst veilig

Chiropractische behandeling van de nek is zeer veilig. Als er al bijwerkingen zijn, dan zijn deze kort van duur en niet ernstig. Denk aan stijfheid, moeheid en soms lichte pijn in het behandelde gebied. Deze bijwerkingen verdwijnen normaal gesproken na enkele uren of dagen.

De Cassidy studie: cruciale onderzoeksgegevens cervicale manipulatie en cervicale arteriële dissectie (CAD). In zeer zeldzame gevallen lijkt er sprake te zijn van een associatie van cervicale manipulatie en cervicale arteriële dissectie (CAD).
Om hier – ondanks de extreme zeldzaamheid – toch duidelijkheid over te verkrijgen, zijn er wederom tientallen studies verricht. Waarschijnlijk de belangrijkste studie is de case-control studie van Cassidy uit 2008. Aan de hand van hun resultaten concludeerden deze onderzoekers dat het risico voor CAD van patiënten met nek- of hoofdpijn even groot is na een bezoek aan de huisarts als na een bezoek aan de chiropractor.

Oorzaken en behandeling dissectie

De meest waarschijnlijke verklaring is dat patiënten met een op handen zijnde dissectie zich in eerste instantie presenteren met nek- en/of hoofdpijn en hiervoor hulp zoeken bij de huisarts of chiropractor.
Het bezoek aan de huisarts of chiropractor lijkt dus het gevolg te zijn van de klachten geassocieerd met een reeds in gang zijnde dissectie in plaats van andersom.
Veruit de meeste gevallen van een dissectie ontstaan spontaan, of naar aanleiding van triviale dagelijkse bewegingen.
Omkijken in het verkeer, de wasbak van de kapper of de stoel van de tandarts kunnen evengoed de 'laatste druppel' in het escaleren van een dissectie zijn.
Echter, omdat er in deze gevallen geen sprake is van een nekbehandeling, wordt het verband niet als causaal gezien.

Veiligheid door deskundigheid

Zeldzaam als een dergelijke situatie ook moge zijn, het is en blijft van het grootste belang om gedurende anamnese en lichamelijk onderzoek attent te zijn op vroege (neurologische) tekenen van dissectie en hier passend naar te handelen.
Iedere NCA chiropractor is opgeleid tot het evalueren van dergelijke tekenen en zal dit voorafgaand aan de cervicale behandeling onderzoeken.

Helaas is de kenmerkende behandeltechniek, de manipulatie (kraken), in Nederland geen voorbehouden handeling.

Dit betekent dat in principe iedereen dergelijke technieken mag uitvoeren, ook als hij of zij daar geen opleiding voor heeft gevolgd.

Hoewel een correct uitgevoerde manipulatie, toegepast door een professional met adequate medische kennis (lees: chiropractor), een uiterst veilige behandelmethode is, kan een manipulatie door een onvoldoende geschoolde behandelaar zeer ernstige gevolgen hebben.

www.nca.nl/patienten/rugklachten/

NCA Nederlandse Chiropractoren Associatie